Fagforfatterstudiet

Fagforfatterstudiet er et 60 studiepoengs deltidsstudium for fagforfattere lagt til Journalistutdanningen ved Høgskolen i Oslo. Studiet kan inngå i en kombinasjon til en bachelorgrad.

Som deltidsstudium vil undervisningstilbudet i de 60 studiepoengene bli fordelt over to år, med en 15 studiepoengs modul pr. semester. Ettersom dette er et studium for folk i arbeid, vil samlingene bli lagt til helgene, hele lørdag og hele søndag. Det vil bli tre helgesamlinger pr. semester. Studiet vil inntil videre starte om høsten annethvert år.

Opptaket gjøres lokalt. Opptakskrav er generell studiekompetanse og enten 120 studiepoeng fra universitet eller høgskole eller en dokumentert, offentlig publisert, litterær produksjon på minst 100 sider. Ved stor søkning vil en opptakskomité rangere søkerne på bakgrunn av karakterer og/eller den innsendte dokumentasjonen. Opptakskomiteen til fagforfatterstudiet består av følgende personer fra Journalistutdanningen: studieleder JU, studiekonsulent JU og faglig koordinator for fagforfatterstudiet. Det tas opp 20 studenter til studiet.

Studieplaner for de fire modulene følger vedlagt. Modulene er:

- Innføringsmodul (fagboka, fagforfatterrollen, kildekritikk og intervjuteknikk)
- Reportasjeskriving
- Science writing/forskningsformidling
- Essayskriving

Modulenes rekkefølge etter innføringsmodulen vil bli fastlagt senere. Det vil bli god anledning til å arbeide med eget pågående skriveprosjekt så sant det faller innenfor arbeidet med en eller flere av de fire modulene.

Det er obligatorisk deltakelse i responsgruppene på helgesamlingene. Dette gjelder også om man bare følger et enkelt emne og ikke hele forfatterstudiet. Legitimt fravær ved sykdom må dokumenteres. Fravær fra en samling grunnet sykdom kan kompenseres ved en egen skriftlig oppgave. Man kan ikke få godkjent emnet hvis man er fraværende fra mer enn en samling.

Alle de fire modulene må være bestått for at studiet skal være bestått.

Presentasjon av modulene

Innføringsmodulen i fagforfatterstudiet (15 studiepoeng)

Innføringsmodulen er en av de fire modulene i Fagforfatterstudiet ved Høgskolen i Oslo. Modulen utgjør 15 studiepoeng og kan også brukes i tredje år i bachelorstudiet i journalistikk.

Mål

Studentene skal

- oppøve en kritisk tilnærming til muntlig, skriftlig og nettbasert informasjon gjennom innsikt i kildekritisk metode
- tilegne seg en forståelse av og ferdighet i bruken av muntlige kilder/intervjukilder i en faglitterær sammenheng
- utvikle en dypere forståelse av rollen som fagforfatter i en digital tid
- utvikle en forståelse av skriveprosess som refleksjonsprosess
- få kunnskaper om "Fagbok-Norge"

Innhold

- bruk av muntlige kilder
- intervjuteknikk
- kildekritikk i teori og praksis ved ulike kildetyper som muntlig, skriftlig og nettbasert materiale
- arbeidet med manus fram til publiseringsklart produkt
- fagforfatterens arbeid og rolle

Organisering og arbeidsmåter

Studiet organiseres som et deltidsstudium med tre helgesamlinger i Oslo fordelt på ett semester. Under samlingene vil det være både forelesninger og gruppearbeid. Alle studentene legger fram egne tekster til diskusjon i grupper og deltar aktivt i diskusjonen av andres tekster. Mellom samlingene blir det gitt veiledning pr. e-post, evt. på telefon. Det er obligatorisk deltakelse i responsgruppene på helgesamlingene. Dette gjelder også om man bare følger et enkelt emne og ikke hele forfatterstudiet. Legitimt fravær ved sykdom må dokumenteres. Fravær fra en samling grunnet sykdom kan kompenseres ved en egen skriftlig oppgave. Man kan ikke få godkjent emnet hvis man er fraværende fra mer enn en samling.

Det skal leveres fire skriftlige hjemmearbeider i denne modulen:

- En skriftlig kildekritisk analyse av et større selvvalgt materiale som er godkjent på forhånd av faglærer.
- Et større saksintervju.
- Et større portrettintervju.
- En gjennomgang og drøfting av fagforfatterrollen i en digital tid.

Vurdering

De fire oppgavebesvarelsene inngår i en mappe, og alle må være bestått for at modulen skal være bestått. Innleggene i mappen sendes på e-post med vedlagt fil innen en felles frist etter siste samling. Alle mapper bedømmes av intern sensor. En femtedel av mappene vurderes også av ekstern sensor, som i tillegg evaluerer sensuren. Ekstern sensor deltar i arbeidet med fastsetting av kriterier for vurderingen. Vurderingsuttrykket er bestått / ikke bestått.

Pensum

Pensum utgjør rundt 1000 sider. Studenten setter selv sammen sitt pensum, som må godkjennes av faglærer. Pensum må ikke overlappe pensum i andre moduler.

Liste over litteratur som kan inngå i pensum:

Fagforfatteren

- Andreassen, Trond: Bok-Norge, 3. utg., Universitetsforlaget, Oslo 2006.

Kildekritikk

- Fossum, Egil og Meyer, Sidsel: Er nå det så sikkert? Cappelen Akademisk. 2. utg., Oslo 2003. 206 s.
- Olden-Jørgensen, Sebastian: Til kilderne! Introduktion til historisk kildekritik. Gads Forlag, Kbh. 2003. 104 s.
- Thurén, Torsten: Sant eller falskt? Metoder i källkritik. KBMs utbildningsserie. Krisberedskapsmyndigheten, Sth. 2003. 80 s. (Kan lastes ned gratis på nett.)
- Leth, Göran och Turén, Torsten: Källkritik för internet. Styrelsen för psykologiskt försvar, rapport 177, Sth. 2000. 151 s. Også tilgjengelig som nettdokument: http://www.psycdef.se/bibliotek/doc.asp?FileID=37

Muntlige kilder/intervjuet

- Kjelstadli, Knut: Fortida er ikke hva den en gang var. En innføring i historiefaget. Universitetsforlaget, Oslo 2003. Kapittel 11, 12, 13, deler av kapittel 14. 42 s.
- Lamark, Hege: Portrettintervju som metode og sjanger. IJ, Fredrikstad 1998. 122 s.
- Lamark, Hege: Som journalister spør. Høyskoleforlaget, Kristiansand 2001. 133 s.

Det vil bli utdelt et lite kompendium med ulike artikler og kapitler.

Essayskriving (15 studiepoeng)

Modulen Essayskriving er en av de fire modulene i Fagforfatterstudiet ved Høgskolen i Oslo. Modulen utgjør 15 studiepoeng og kan også brukes i tredje år i bachelorstudiet i journalistikk.

Mål

Studentene skal

- tilegne seg kunnskap om ulike essayistiske skrivetradisjoner og skrivestrategier
- utvikle ferdigheter i essayskriving
- eksperimentere med og prøve ut ulike skrivemåter

Innhold

Essayets historie vil bli behandlet i lys av to tradisjoner, forbundet med navnene Michel de Montaigne og Francis Bacon. Essayets to hovedformer, det informale og det formale essayet, vil bli belyst ved eksempler fra norske, nordiske og internasjonale skrivetradisjoner. Essayets plass i norsk, nordisk og internasjonal sakprosalitteratur vil bli diskutert.

Det vil også bli arbeidet med sjangerdrøftinger og med avgrensninger mot sjangre som kåseri, petit, kommentar. Essayets problematiske plassering i feltet mellom sakprosa og fiksjon vil bli belyst. Endelig vil essayets rolle i norsk og nordisk offentlighet bli diskutert: Hvorfor skrive essays i dagens verden?

Organisering og arbeidsmåter

Studiet organiseres i tre helgesamlinger i Oslo i løpet av ett semester. Under samlingene vil det være både forelesninger og gruppearbeid. Alle studentene legger fram egenproduserte tekster til diskusjon i grupper og deltar aktivt i diskusjonen av andres tekster. Mellom samlingene blir det gitt veiledning pr. e-post, telefon eller på annen måte. Det er obligatorisk deltakelse i responsgruppene på helgesamlingene. Dette gjelder også om man bare følger et enkelt emne og ikke hele forfatterstudiet. Legitimt fravær ved sykdom må dokumenteres. Fravær fra en samling grunnet sykdom kan kompenseres ved en egen skriftlig oppgave. Man kan ikke få godkjent emnet hvis man er fraværende fra mer enn en samling.

Det skal leveres tre skriftlige hjemmearbeider i denne modulen:

- et essay om essayet som sjanger
- et essay om et fritt valgt emne eller innenfor eget faglitterært forfatterprosjekt
- et refleksjonsnotat knyttet til arbeidet med de to første oppgavene og til pensum

Vurdering

Hver av de tre oppgavebesvarelsene inngår i en mappe. Alle tre enkeltbesvarelser må være bestått for at modulen skal være bestått. Innlegg i mappen sendes på e-post med vedlagt fil innen fastsatt frist etter siste samling. Alle mapper bedømmes av intern sensor. En femtedel av mappene vurderes også av ekstern sensor, som i tillegg evaluerer sensuren. Ekstern sensor deltar i arbeidet med fastsetting av kriterier for vurderingen. Vurderingsuttrykket er bestått / ikke bestått.

Pensum

Pensum består både av primærlitteratur, dvs. ulike typer essays, og sekundærlitteratur, dvs. essayteori og analyser av essays. Pensum i denne modulen må ikke overlappe pensum i andre moduler.

Primærlitteratur

Denne delen av pensum, ca 250 sider, bestemmes av studenten i samråd med faglærer. Vi foreslår at i alle fall noen klassiske essayister blir representert i pensum, først og fremst Michel de Montaigne og Francis Bacon. Andre vil kunne være Mary Woolstonecraft, Charles Lamb, Henry David Thoreau. Vi

foreslår også noen norske klassikere som Holberg, Vinje, Garborg, Kjær. Ellers er det opp til den enkelte student å forfølge sine interesser og komme med forslag, blant annet når det gjelder den nyeste essayistikken, for eksempel navn som Solveig Aareskjold, Trude Marstein, Gunnar Skirbekk.

Sekundærlitteratur

Denne delen av pensum skal være på ca. 750 sider. Studenten setter selv sammen sitt pensum i sekundærlitteratur etter råd fra faglærer. Vårt råd er at studenten velger rundt 750 sider av de nærmere 1000 sidene nedenfor. Hovedgrunnen er pedagogisk; studentene bør ha et tilnærmet felles grunnlag i faglitteraturen. Andre titler kan allikevel erstatte enkelttitler nedenfor, men dette må godkjennes av faglærer.

Liste over anbefalt litteratur som kan inngå i sekundærlitteraturpensum

Bøker:

- Essayet i Norge. 14 riss av en tradisjon. Det Norske Samlaget. Oslo 1982. 250 s.
- Grepstad, Ottar: Det litterære skattkammer. Det Norske Samlaget, Oslo 1997. Kap. 5, 6, 7 og 13. 205 s.
- Et nytt forsøk? Essayistikkseminar Sundvolden 28.-29.september 1996: seminarrapport. Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening , Oslo 1997. 95 s.
- Bech-Karlsen, Jo: Gode fagtekster. Essayskriving for begynnere. Universitetsforlaget, Oslo 2003. 185 s.

Artikler og enkeltkapitler:

(Materiale det er vanskelig å få tak i, vil å bli å finne i et eget kompendium.)

- Adorno, Theodor W.: Essayet som form. Passage. Tidskrift for literatur og kritik 28/29. Aarhus 1998. 14 s.
- Bull-Gundersen, Mia: Sentrale trekk ved essayet. Kritikkjournalen 1991.5 s.
- Dahl, Per: Essayet som genre. Passage. op.cit. 5 s.
- Grepstad, Ottar: Sakprosaens linjer. Norsk litteraturhistorie. Sakprosa b.II. Universitetsforlaget, Oslo 1998. 105 s.
- Kvalsvik, Bjørn: Om essayet.
- Per Arne Michelsen (red): Sjangeroppbrudd. Cappelen/LNU, Oslo 1993. 42 s.
- Longum, Leif: Å skrive essayistisk. Egil Børre Johnsen (red): Tekstens mellommenn. Norsk sakprosa. Tredje bok. Universitetsforlaget, Oslo 1997. 12 s.
- Sandersen, Vibeke: Essayet – oprør og tradition. Faglig-pædagogiske småskrifter om
- dansk sprog. 5. Gyldendal, Kbh.. 1975. 11 s.
- Stegane, Idar: Nynorsk essayistikk. Nytt norsk tidsskrift 1/1998. 12 s.
- Sørbø, Jan Inge: Filosofiske essays i samtida. Norsk Litteraturhistorie. Sakprosa b. II. Universitetsforlaget, Oslo 1998. 12 s.

Essays om essays:

- Lange, Per: Om Essayets Kunst. Sandersen, op.cit. 3 s.
- Recchio, Thomas E: A Dialogic Approach to the Essay. Essays on the Essay. Ed. By Butrym, Alexander J. The University of Georgia Press. Athens and London 1989. 19 s.
- Sanders, Scott Russel: The Singular First Person. Butrym, op.cit. 11 s.

Reportasjetekster (15 studiepoeng)

Modulen "Reportasjetekster" er en av de fire modulene i Fagforfatterstudiet ved Høgskolen i Oslo. Modulen utgjør 15 studiepoeng, og kan også inngå i tredje år i bachelorstudiet i journalistikk.

Mål

Studentene skal

- kunne hente inn og bedømme informasjon
- utvikle ferdigheter i reportasjeskriving
- kunne fortelle en historie på ulike måter

Innhold

- Reportasjen som litterær og journalistisk sjanger
- Reportasjen som en skildrende teksttype preget av forfatterens personlige nærvær
- Sjangeravgrensninger
- Observasjon som metode
- Reportasje over kulturgrensene
- Reportasjen som element i større prosaarbeider

Organisering og arbeidsmåter

Studiet organiseres i tre helgesamlinger i Oslo i løpet av ett semester. Under samlingene vil det være både forelesninger og seminarer. Alle studentene legger fram egne tekster til diskusjon i grupper og deltar aktivt i diskusjonen av andres tekster. Mellom samlingene blir det gitt veiledning pr. e-post, telefon eller på andre måter. Det er obligatorisk deltakelse i responsgruppene på helgesamlingene. Dette gjelder også om man bare følger et enkelt emne og ikke hele forfatterstudiet. Sykdom regnes som legitimt fravær, men må dokumenteres. Fravær fra en samling grunnet sykdom kan kompenseres ved en egen skriftlig oppgave. Man kan ikke få godkjent emnet hvis man er fraværende fra mer enn en samling.

Det skal leveres tre skriftlige hjemmearbeider. To av arbeidene er reportasjer. Reportasjene kan enten ha et felles overordnet tema, eller temaene kan velges fritt. Det tredje arbeidet er et større refleksjonsnotat som tar sitt utgangspunkt i arbeidet med de to reportasjene og relevante deler av pensum.

Vurdering

Hver av de tre oppgavebesvarelsene inngår i ei mappe. Alle tre enkeltbesvarelser må være bestått for at modulen skal være bestått. Innlegg i mappa sendes på e-post med vedlagt fil innen fastsatt frist etter siste samling. Alle mapper bedømmes av intern sensor. En femtedel av mappene vurderes også av ekstern sensor, som i tillegg evaluerer sensuren. Ekstern sensor deltar i arbeidet med fastsetting av kriterier for vurderingen. Vurderingsuttrykket er bestått / ikke bestått.

Pensum

Pensum og anbefalt lesning består av både primærlitteratur, dvs. ulike typer reportasjetekster, og sekundærlitteratur, dvs. teorier om og analyser av reportasjetekster. Pensum må ikke overlappe pensum i andre moduler.

Pensum er på ca 1000 sider, hvorav 200 sider primærlitteratur som studenten velger selv.

Pensum:

- Bech-Karlsen, Jo (1992) *Reportasjen* Universitetsforlaget.. Utdrag 250 sider (t.o.m. kap. 14)
- Bech-Karlsen, Jo (2007) *Åpen eller skjult*. Universitetsforlaget. Del II: "Skjulte fortellere". 103 sider.

- Carey, John (ed) (1996) "Introduction" i *The Faber Book of Reportage*. Faber and Faber.10 sider.
- Eide, Elisabeth (red) (2001) *De der nede. Reportasje utenfor allfarvei.* IJ-forlaget. Utdrag 62 sider
- Hansén, Stig og Thor, Clas (1992) *Att resa och skriva*. Ordfronts förlag. 271 sider
- Nore, Aslak (2007) "Den nye nye vinen" i *Prosa* nr. 1. 8 sider.
- Nyseth, Liv Idun (2002) Reportasjeboka som genre. Hovedoppgave Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap. Universitetet i Oslo. Utdrag 100 sider.

Andre anbefalte tekster:

- Bang, Herman (1983) *Reportager*. Gyldendal
- Bech-Karlsen, Jo (2007) *Åpen eller skjult*. Universitetsforlaget. Del I: "Åpne fortellere".
- Fossum, Egil (2003) Hos de kristne i Midtøsten. Fra Alexandria til Aleppo. Emilia forlag.
- Johnsen, Egil Børre og Trond Berg Eriksen (red.) (1998) *Norsk litteraturhistorie. Sakprosa fra 1750 til 1995.* Universitetsforlaget. Særlig Jo Bech-Karlsen "Rapportbøker og dokumentarisk reportasje", Haakon Christian Gaukstad "Naturskildring og natursyn i DNT's årbøker"og Arve Sørum "Et maskulint prosjekt: norske reiseskildringer"
- Boynton, Robert (2005) The New New Journalism. Conversations with Americas Finest Nonfiction Writers on Their Craft. Vintage.
- Hansén, Stig og Thor, Clas (1990). *Att skriva reportage.* Ordfronts förlag. Særlig "Genregränsen mellan roman och reportage är falsk," (kapittel 21), "Dagboken som reportagegenre" (kapittel 22), "Brevet som reportagegenre" (kapittel 23) og "Jag skriver aldrig något utan att ha en bestämd människa framför mig." (kapittel 24).
- Ryall, Anka (1989) "Reisebeskrivelser – etnologisk kilde eller topografiske eventyr." *Dugnad* nr. 3
- Sejerstad, Åsne (2002) *Bokhandleren i Kabul.* Cappelen
- Steensen, Steen (2006) Beboerne. En dokumentar om livet på Lille Tøyen sykehjem. Spartacus
- Strøksnes, Morten A. (2006) *Hva skjer i Nord-Norge?* Kagge forlag.
- Sætre, Simen (2006) *Hugo. En biografi.* J.M. Stenersens forlag.

Vi anbefaler også tekster av for eksempel Egon Erwin Kisch, Ryszard Kapuscinski, Tom Wolfe, Jan Guillou, Guy Talese etc. En del kortere tekster, både av primær- og sekundærlitteratur, vil bli trykket opp i et kompendium.

Science Writing/Forskningsformidling (15 studiepoeng)

Modulen "Science writing/forskningsformidling" er en av de fire modulene i Fagforfatterstudiet ved Høgskolen i Oslo. Modulen utgjør 15 studiepoeng og kan også brukes i tredje år i bachelorstudiet i journalistikk.

Mål

Studentene skal

- tilegne seg en innsikt i hvordan vitenskapelig kunnskap kan virke i samfunnet,
- etablere en kritisk tilnærming til forskning og få en forståelse av det usikre i den vitenskapelige kunnskapen
- kunne anvende vitenskapsbasert kunnskap i faglitterær produksjon rettet inn mot en kunnskapsrik og interessert offentlighet

Innhold

- Vitenskapelige tekster som genre.
- Forholdet mellom den opprinnelige presentasjonen av forskningsresultatene og de vitenskapelige innsiktene og noen "avledede" genre som tidskriftartikkelen, kronikken, debattboken som bruker/formidler disse resultatene og innsiktene.
- Tap av mening gjennom popularisering, og endring av form når presentasjonen beveger seg inn i en annen offentlighet enn den opprinnelige.
- Relasjonen forsker/popularisator.
- Kildekritikk på nettbasert informasjon og på statistisk materiale.

Organisering og arbeidsmåter

Studiet organiseres i tre helgesamlinger i Oslo i løpet av ett semester. Under samlingene vil det være både forelesninger og gruppearbeid. Alle studentene legger fram egenproduserte tekster til diskusjon i grupper og deltar aktivt i diskusjonen av andres tekster. Mellom samlingene blir det gitt veiledning pr. e-post, evt. på telefon. Det er obligatorisk deltakelse i responsgruppene på helgesamlingene. Dette gjelder også om man bare følger et enkelt emne og ikke hele forfatterstudiet. Legitimt fravær ved sykdom må dokumenteres. Fravær fra en samling grunnet sykdom kan kompenseres ved en egen skriftlig oppgave. Man kan ikke få godkjent emnet hvis man er fraværende fra mer enn en samling.

Det skal leveres tre skriftlige hjemmearbeider i denne modulen:

- En *tidsskriftartikkel* beregnet på et almenkulturelt eller et populærvitenskapelig tidsskrift. Den kan for eksempel være en fremstilling av resultatene av et forskningsprosjekt, en fremstilling av en forskningstradisjon / et forskningsfelt eller en redegjørelse for en problematikk, gjerne omstridt, med bruk av forskningsresultater fra ulike kilder.
- En *kronikk* som faller innenfor samme definisjon som den i oppgave 1), men altså av et langt mindre omfang.
- Et *refleksjonsnotat* som analyserer og vurderer eget arbeid med hjemmearbeidene, bl.a. med utgangspunkt i relevante deler av pensum.

Vurdering

Hver av de tre oppgavebesvarelsene inngår i en mappe. Alle tre enkeltbesvarelser må være bestått for at modulen skal være bestått. Innleggene i mappen sendes på e-post med vedlagt fil innen en felles frist etter siste samling. Alle mapper bedømmes av intern sensor. En femtedel av mappene vurderes også av ekstern sensor, som i tillegg evaluerer sensuren. Ekstern sensor deltar i arbeidet med fastsetting av kriterier for vurderingen. Vurderingsuttrykket er bestått / ikke bestått.

Pensum

Pensum består av både *primærlitteratur*, dvs. ulike typer eksempelmateriale, og *sekundærlitteratur*, dvs. teori og analyse. Pensum må ikke overlappe pensum i andre moduler.

Primærlitteraturpensumet, ikke over 250 sider, bestemmes i samråd med faglærer etter forslag fra studenten. Studenten setter også selv sammen sitt eget *sekundærlitteraturpensum*, ca. 750 sider, etter råd fra faglærer, som godkjenner pensumet. Studentens pensum i FT II må ikke overlappe vedkommendes pensum i tidligere moduler.

Liste over litteratur som kan inngå i sekundærlitteraturpensum:

- Hertzberg, Frøydis: "Uttalte og uuttalte normer for vitenskapelig skriving" i E. B. Johnsen (red.): Virkelighetens forvaltere. Norsk sakprosa. Første bind. Universitetsforlaget. Oslo 1995.
- Hornmoen, Harald: Vitenskapens vakthunder. Tano Aschehoug. Oslo 1999. 232 s.
- Fossum, Egil og Meyer, Sidsel: Er nå det så sikkert? Cappelen Akademisk. 2. utg. Oslo 2003. 206 s.
- Kompendium Journalistutdanningen. (Inneholder 15 kapitler og artikler. Deles ut.) Oslo 2004. 174 s.
- Snow, C.P.: De to kulturer. Cappelens upopulære skrifter. Cappelen Akademisk forlag. Oslo 2001. 112 s.
- Stengers, Isabelle: For en demokratisering av vitenskapene. Spartacus forlag. Oslo 1999. 96 s.
- Thurén; Torsten: Populärvetenskapens retorik. Liber AB. Stockholm 2000. 156 s.
- von Wright, Georg Henrik: Vitenskapen og fornuften. Cappelens upopulære skrifter. 171 s. J.W.Cappelens Forlag A.S. Oslo 1991.

Listen vil bli supplert.